

Ingenieur František Křižík.

Pravým typem českého člověka, který z původu nízkého a prostředků velice nepatrných vlastním nadáním a pílí propracoval se k netušené výši vědecké a společenské, jest inženýr Fr. Křižík. Jest zároveň jedním z těch, jichž jméno jest ve veřejnosti naší nejznámější. »Křižíkově fontáně« obdivovaly se statisíce našinců o výstavě, a »Křižíkova elektrická dráha« mezi Karlínem a Vysočany slouží zase statisícům k pohodlné dopravě.

Fr. Křižík narodil se 8. července r. 1847 v Plánici u Klatov z rodičů chudých. Studoval v Klatovech reálku a techniku v Praze — jsa při tom sám na sebe odkázán.

Jeho oborem stalo se odvětví technických věd tehda a posud nejmodernější: elektrika. Zde jest jeho jméno dnes světoznámým. Elektrická lampa jeho dosáhla rozšíření po celém světě a přinesla původci svému čest i — peníze.

Křižík obdržel za ni r. 1880 na výstavě v Paříži první cenu, zlatou medailli, a podobně vyznamenán ve Vídni a Mnichově. Anglické, francouzské a německé firmy zakoupily si za statisíce právo na výrobu její.

Křižík mohl se ovšem nyní vzdáti svého místa jakožto inženýr dráhy a zaříditi si samostatnou dílnu v Plzni, odkudž r. 1884 přesídlil do Karlína. Tam záhy nepatrná dílna jeho vzrostla na továrnu prvního řádu a jednu z největších v Rakousku. V ní pracuje Křižík a zabývá se neustále novými a novými vynálezy v oboru elektřiny, hlavně užitím její k jízdě elektrické.

Za zásluhy své obdržel Křižík mnoho vysokých vyznamenání — rytířský kříž řádu Františka Josefa, rytířský řád železné koruny a titul císařského rady; nedávno pak vyznamenal jej kníže Černo-horský vysokým řádem za provedení první elektrické dráhy na Černé Hoře.

/ Ilustrovaný svět 1901, autor neveden/

<https://www.bejvaloval.cz/clanky.php?detail=337>

Přečti si daný dobový text z r. 1901.

1. a) Vysvětli tato slova. a) našinec

b) reálka

Lze jejich význam odvodit z textu?

b) Najdi v textu další slova , která běžně neužíváš?

2. Projdi každý odstavec a zjisti podrobnosti – kdo, kde, kdy, co a proč.

3. Na základě textu napiš 3 slova, která nejlépe vystihnou osobnost tohoto vynálezce.